

om, nemlig, om det skal være Hartkornseierne eller Statskassen. Den høitærede Minister har i Lovforslaget gjort den Ansæelse gjældende, som han fremsatte for os, da disse Spørgsmaal tidligere vare under Overveielse her i Salen, idet han har meent, at det skulde være Landets samlede Hartkorn, der skulde bære denne Byrde. Han mener — som det er oplyst i Motiverne — at Byrden ved at udredes af Statskassen vilde blive overført paa Andre end dem, paa hvilke den ifølge Lovgivningen hviler. Denne Betragtning er ganske rigtig; men ved, saaledes som den høitærede Minister har gjort, at lægge Byrden paa hele det samlede Hartkorn, bliver den ogsaa for en væsentlig Deel udredet af Andre end dem, som den ifølge Lovgivningen paahviler, saaledes at det Princip, som den høitærede Minister har fulgt, er, som han ogsaa udtrykkeligt har oplyst i Motiverne, afvigende fra den bestaaende Lovgivning, idet det nemlig gaaer ud paa at hvide en Erstatning, som strengt taget, efter den bestaaende Lovgivning, ikke er hjemlet i denne. Naar man nu vil gaae udenfor den bestaaende Lovgivning, seer jeg ikke tilstrækkelig Grund til at blive staaende der, hvor den høitærede Minister har gjort Holdt, idet det forekommer mig, at hvis man vil gjøre et virkelig retfærdigt og billigt Skridt i den Henseende, saa maa man gjøre Skridtet heelt ud og erkjende, at den Byrde, som her er Tale om, og som er udredt i hele Samsfundets Interesse, ogsaa billigtvis bør paahvile hele Samsfundet. Jeg kan derfor ikke — skjøndt jeg alvorligt har overveiet dette Punkt, siden det sidst var under Overveielse her i Salen — opgive den Betragtning, som jeg den Gang gjorde gjældende, og jeg er aldeles ikke i den Henseende bleven rokket ved, hvad der i Motiverne til denne Lov er blevet fremsført af den høitærede Minister. — Jeg skal ikke dvæle ved mange Enkeltheder i denne Lov. Der er kun et eneste Punkt, som jeg skal gjøre en Bemærkning om, og det er de to Commissairer, som der i § 5 er Tale om, at Regjeringen skal udnævne. Jeg har det Haab, at den nuværende høitærede Indenrigsminister vil være heldigere i sit Valg af disse to Mænd, end en af hans Colleger har været i en Lov, der noget lignede den, der her er

under Dmtale. Disse to Mænd vilde naturligvis faae en stor Indflydelse paa hele Sagens Ordning, og det er mig derfor særdeles kjær at vide, at Valget af disse to Mænd ligger i en anden Mands Haand, end det tidligere Valg gjorde.

Madsen: Jeg begjærede Ordet for at udtale mig i samme Retning, som den ærede sidste Taler nu har gjort; men da han har udtalt sig omtrent som jeg kunde ønske at gjøre det, skal jeg fatte mig kort og kun sige, at, naar man vil fravige den bestaaende Lovgivning og finder Grund til at give nye Bestemmelser, saa bør man ogsaa overveie, om det i Almindelighed er retfærdigt og billigt at forlange alle Friksjorseler, og især de militaire Kjørseler, udredede af Hartkornet alene. Kommer man til det Resultat, at den Ordning, som nu saa længe har bestaaet, ikke er retfærdig og billig, saa forekommer det mig ogsaa, at man maatte komme til ved denne Lovs Behandling at træffe den Bestemmelse, at Erstatningen skal udredes af Statskassen. — Der er kun et enkelt specielt Punkt i Loven, som jeg vil tillade mig at henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, da jeg ønsker at høre hans Udtalelse herom. Naar der nemlig i § 10 tales om, at Beløbet skal udredes af Amtsrepartitionsfonden, saa vilde jeg gjerne spørge den høitærede Minister om, hvorledes han har tænkt sig denne Sag ordnet, om Amtsrådet da skal foretage en egen Repartition paa det kjørepligtige Hartkorn for dette Beløb, eller om det skal opkræves communevis og saa opkræves af Sognerådet; thi Amtsrådet kan jo ikke lade det opkræve i Forbindelse med de almindelige Udgifter til Amtsrepartitionsfonden, medmindre det skulde foretage en særlig Repartition paa det kjørepligtige Hartkorn, da dette ikke falder sammen med det Hartkorn, som udredes af de almindelige Bidrag til Amtsrepartitionsfonden. Jeg kunde, som sagt, ønske at høre den høitærede Indenrigsministers Udtalelse om dette Spørgsmaal.

Madsen: Det forekommer mig at være aldeles stemmende med Billighed, at der udredes Erstatning for de Kjørseler, der ere præ-